MAGYARORSZÁG
NEMZETI FEJLESZTÉSI MINISZTÉRIUM
Magyar Energia Hivatal
Energia Központ Közhasznú Kft.

JELENTÉS

a hasznos hőigényen alapuló kapcsolt energiatermelés belső energiapiacon való támogatásáról és a 92/42/EGK irányelv módosításáról szóló 2004/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében és 10. cikkének (2) bekezdésében előírtak végrehajtásáról

1. A 2004/8/EK irányelv rendelkezéseinek átültetése, végrehajtása

Magyarország a hasznos hőigényen alapuló kapcsolt energiatermelés belső energiapiacon való támogatásáról szóló 2004/8/EK irányelvben foglaltaknak megfelelően létrehozta a **nagy hatásfokú, hasznos hőigényen alapuló kapcsolt hő- és villamosenergia-termelési** folyamatból (továbbiakban: **KHVT**) származó villamos energia eredetigazolási rendszerét. Az eredetigazolások hazai bevezetését a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 12. § (1) bekezdése írja elő. A 389/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet rögzíti az eredetigazolás kiadásának feltételeit.

A részletes iránymutatásról rendelkező 2008/952/EK számú határozat a 2004/8/EK Európa Parlament és a Tanács irányelv II. mellékletének végrehajtására és alkalmazására vonatkozó részletes iránymutatás létrehozásáról szóló 2008. november 19-i bizottsági határozat, a nagy hatásfokú kapcsoltan termelt villamos energia és a hasznos hő mennyisége megállapításának számítási módjáról szóló 110/2007. (XII. 23.) GKM rendelet módosítása révén került bevezetésre. Ezen rendeletmódosítás 2011. június 5-én lépett hatályba.

Magyarország az irányelvben megfogalmazottakat teljes mértékben átültette a hazai jogrendszerbe.

2. A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés részarányának növelésére nemzeti szinten rendelkezésre álló lehetőségek

A nagy hatásfokú kapcsolt villamosenergia-termelés részaránya az összes villamosenergia-termeléshez képest 2000-ben 9% volt. 2004-ben ez az arány 16%, 2005-ben 19% és 2006-ban 21% volt, és azt követően 20% körül ingadozik. 2009-ben némi visszaesés figyelhető meg 18%-os értékre.

A nagy hatásfokú kapcsolt hőtermelés részaránya az összes hőtermeléshez képest 2000-ben 29% volt. 2004-ben ez az arány 44%, 2005-ben 55% és azt követően a 2008 évi 66%-os arányig folyamatos emelkedést mutatott. 2009-ben itt is visszaesés figyelhető meg 56%-os értékre.

A 2000 óta eltelt időszakban végbement erőteljes növekedést a támogatási rendszer bevezetése idézte elő. A növekedés lassulására, megtorpanására részben a támogatási rendszer megszűnésének jövőbeli lehetősége, részben a hő piac korlátozott volta adhatja

a magyarázatot. Ha figyelembe vesszük az összes kapcsolt hőtermelést, a nagy hatásfokút és a nem nagy hatásfokút egyaránt, úgy az összes hőigény, több mint 80%-a kapcsolt termelésből származik. A 2008-ban bekövetkezett gazdasági válság is negatívan befolyásolta mind a beruházásokat mind a termelést.

3. A nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés alkalmazásának akadályai

A villamos energia termelésére, valamint a hőenergia termelésére a működési engedélyt a Magyar Energia Hivatal adja ki. Létesítési engedélyt villamosenergia-termelés tekintetében csak 50 MW névleges villamos teljesítménynél nagyobb termelő számára kell kérni.

Távhőtermelői létesítési engedélyt 5 MW hőteljesítmény esetén és azt meghaladó hőteljesítményű termelő számára kell kérni. Az eljárásokat a Magyar Energia Hivatal a társhivatalokkal összehangolta annak érdekében, hogy a lebonyolítás gyors és zavartalan legyen.

A kapcsoltan termelő kiserőművek (0,5 MW-nál nagyobb és az 50 MW névleges villamos teljesítményt el nem érő erőmű) esetében jelentősen egyszerűbb az eljárás azzal, hogy a Magyar Energia Hivatal a kiserőmű létesítésére és villamosenergia-termelésére vonatkozó engedélyt egy eljárásban (egyszerűsített engedélyezési eljárás), összevontan adja ki ha a kiserőmű megfelel a külön jogszabályban meghatározott energetikai hatásfokra vonatkozó minimális követelményeknek.

További egyszerűsítésről is döntött a Kormányzat. A kapcsoltan termelő kiserőművek esetében 2011-től jelentős egyszerűsítést vezetett be azáltal, hogy az egyszerűsített kiserőművi összevont engedély, valamint a távhőtermelői működési engedélyt egy eljárásban és egy engedélyben adja ki a Magyar Energia Hivatal.

Az 50 KVA-t meg nem haladó teljesítményű erőmű, az un. mikroerőmű esetében nincs szükség az előbbiekben említett kiserőművi összevont engedélyre sem, így azok létesítése ténylegesen egyszerű és gyors lehet.

Az engedélyezési eljárás megkülönböztetéstől mentes és objektív működését az biztosítja, hogy a Hivatal az engedély kiadását csak a jogszabályokban ismertetett esetekben tagadja meg.

4. Származási garancia és támogatási rendszerek

A kötelező átvételi rendszer (a továbbiakban: KÁT) törvényi szintű szabályait **a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény** (a továbbiakban: VET.) tartalmazza. A 389/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése alapján a villamos energiát értékesítőnek a tárgyévet követően eredetigazolással kellett igazolnia, hogy az általa a tárgyévben termelt és értékesített villamos energia adott mennyisége megfelelt a rendelet, valamint kapcsolt energiatermelés esetén a 110/2007. (XII. 23.) GKM rendelet követelményeinek. A kötelező átvételi rendszerben értékesített villamos energia mennyisége nem haladhatta meg az eredetigazolás által adott évre igazolt villamosenergia-mennyiséget.

Az eredetigazolások kiállítására jogszabályban feljogosított hatóság, a Magyar Energia Hivatal, a piaci szereplőktől független szervezet.

A jogszabály nem preferálta a gazdaságilag indokolható hasznos hőigényen felüli hőtermelést, ugyanis a hasznos hőigény fölötti termelés esetében a termelt villamos energiára nem kaphat eredetigazolást és akkor ezért, vagy nem teljesül a rendeletben megállapított havi átlagos, illetve éves átlagos hatásfok, és akkor azért esik ki a kötelező átvételből.

A VET. e rendelkezéseit **az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvény** szabályozza akként, hogy **a fosszilis tüzelőanyaggal villamos energiát hővel kapcsoltan termelők** (a továbbiakban: kapcsoltak) **nem rendelkeznek értékesítési jogosultsággal a KÁT-ban** a VET. 171. § (5a), (5f) és (5h) bekezdése alapján.

Budapest, 2011. november „ „

Mellékletek:

1. Second Progress Report Template 2011 (4)
2. Second Progress Report Spreadsheet real PES CHP 2000_2009
3. megjegyzések_2nd report_CHP